

Länsstyrelsen
Skåne län

Ink. 2007-02-20

Dnr 575-56058-06

1285-104

KLAGANDE

Marieholms Yllefabriks AB

Ombud: advokaten | **R.S.**
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 GÖTEBORG

MOTPARTLänsstyrelsen i Skåne län
205 15 MALMÖ**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 13 september 2006, dnr 575-16989-05, se bilaga 1

SAKEN

Sanering av förorenat område

DOMSLUT

Miljödomstolen ändrar första och andra punkten i det överklagade beslutet till följande lydelse:

- Om det vid sanering av oljeförorenad jord vid platsen för påfyllning av oljecisternen på fastigheten Sibbarp 4:111 i Eslövs kommun visar sig att föroreningshalter över Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) enligt rapport 4638 finns under cisternen, skall bolaget vidta de åtgärder som behövs för att sanering skall vara möjlig samt sanera hela det förorenade området ner till MKM.
- I övrigt skall saneringen ske i enlighet med den anmälan om sanering som inkom till länsstyrelsen den 7 juli 2006. Saneringen skall vara färdig senast den 1 juli 2007.

BAKGRUND

Länsstyrelsen förelade genom det överklagade beslutet, med stöd av 26 kap. 9 §, 2 kap. 8 § samt 10 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken, Marieholms Yllefabriks AB följande:

- Om det vid sanering av oljeförorenad jord vid platsen för påfyllning av oljecisternen på fastigheten Sibbarp 4:111 i Eslövs kommun visar sig att föroreningshalter över Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) enligt rapport 4638 finns under cisternen skall bolaget montera ned och transportera bort cisternen och den underliggande betongplattan, alternativt på annat vis sanera under cisternen, så att sanering av hela det förorenade området kan ske ner till MKM.
- I övrigt skall saneringen ske i enlighet med den anmälan om sanering som inkom till länsstyrelsen den 7 juli 2006. Saneringen skall vara färdig senast den 1 december 2006.

YRKANDEN M.M.

Marieholms Yllefabriks AB (fortsättningsvis Marifa) överklagar länsstyrelsens beslut och yrkar att miljödomstolen skall upphäva det såvitt avser föreläggandet att nedmontera och borttransportera cistern och underliggande betongplatta. Bolaget anför i huvudsak följande.

Marifa äger inte den aktuella fastigheten och har således ingen rådighet över densamma. Den civilrättsliga äganderätten till cisternen och plattan tillkommer den nuvarande fastighetsägaren. Det är denne som är skyldig att svara för nedmontering och bortskaffande av cisternen och den underliggande betongplattan. Cisternen är tömd och rengjord. Enligt länsstyrelsen är den således inte en pågående miljöfarlig verksamhet. Det saknas därför ur miljösynpunkt skäl att inbegripa dessa anläggningar i de rättsligt grundade efterbehandlingsåtgärder som omfattas av beslutet. Det föreligger inte något primärt efterbehandlingsansvar för bolagets vidkommande avseende dessa anläggningar i sig. Ändå motiverar länsstyrelsen sitt föreläggande med uppfattningen att borttagande av cisternen och bottenplattan "bör ses som ett led i efterbehandlingen" och att det "är en förutsättning för att oljeföroreningen skall kunna avlägsnas i sin helhet". Det enda skäl som länsstyrelsen åberopar för sin uppfattning är att länsstyrelsen anser det "orimligt" att förelägga fastighetsägaren om detta. Det är oklart på vilket sätt länsstyrelsen anser att dessa uppfattningar är hänförliga till någon rättsregel av betydelse i sammanhanget. Beslutet och dess motivering ger inte heller någon vägledning i frågan.

Det enda sätt på vilket anläggningarna är av intresse i nu förevarande sammanhang är att de utgör ett fysiskt hinder mot att utföra efterbehandling av jordlagren under plattan, för det fall att det skulle visa sig behövt. Anläggningarna avskär således Marifas fak-

tiska möjlighet att efterkomma ett föreläggande om att utföra efterbehandlingsåtgärder inom området. Marifa är också rättsligt förhindrad att utföra arbeten på annans mark och där förstöra fastighetsägarens egendom. Då Marifa således har varken faktisk eller rättslig rådighet över fastigheten och där inom berörd egendom skall föreläggandet upphävas i överklagad del.

Marifa har inte fått del av någon handling i vilken fastighetsägaren lämnat medgivande till att Marifa får tillträde till fastigheten för att sanera området samt nedmontera och borttransportera cistern och betongplatta. Det ankommer på länsstyrelsen att visa att sådant medgivande lämnats. En sådan handling omfattas också av länsstyrelsens kommuniseringskyldighet enligt 17 § förvaltningslagen. För det fall att länsstyrelsen förfogar över en sådan handling borde den ha kommunicerats med Marifa innan beslut fattades. I sådant fall är också länsstyrelsens handläggning bristfällig, vilket bör leda till att beslutet bara av detta skäl upphävs i överklagade delar. Marifa kan inte heller vitsorda att fastighetsägaren lämnat något uttryckligt samtycke till saneringsåtgärder. Tvärtom, i de kontakter som förevarit under hand har Marifas avsikt varit att träffa en praktiskt betingad underhandsöverkommelse om delning av kostnads- och utförandeansvar mellan Marifa och fastighetsägaren. Överenskommelsen har dock inte kunnat genomföras, främst på grund av länsstyrelsens upprepade hot om förelägganden mot Marifa.

Det finns inte heller något stöd för att fastighetsägarens eventuella medgivande också innefattar ett avstående från ekonomiska ersättningsanspråk i anledning av att Marifa förstör och bortskaffar dennes fastighetstillbehör. Marifa är inte heller berett att i något avseende påta sig ekonomiskt eller annat reparativt ansvar för att anläggningarna förstörs. Inte heller avser Marifa att svara för uppkommande skada eller olägenhet i omgivningen till följd av utförda arbeten inom fastigheten.

Cisternen togs ur drift i samband med att fastigheten anslöts till naturgasnätet. Den fyller inte och kan inte heller fylla någon funktion på fastigheten. Fastighetsägaren har därmed ett latent kostnadsproblem för nedmontering och kvittblivning av cisternen och betongplattan. Länsstyrelsens föreläggande innebär således att den nuvarande fastighetsägaren ges möjlighet att genom Marifas försorg och på Marifas bekostnad bortskaffa en anläggning som sedan länge saknar betydelse för fastighetsägarens verksamhet

inom fastigheten och som skulle ha inneburit betydande kostnader för denne att bortskaffa på annat sätt.

Även om länsstyrelsen nu skulle kunna visa att fastighetsägaren lämnat sitt medgivande eller om länsstyrelsen på annan grund skapar rättslig rådighet för Marifa att utföra de aktuella arbetena, besvaras inte den grundläggande frågan om vad som utgör den rättsliga grunden för länsstyrelsens krav mot Marifa. Sålunda kan länsstyrelsen, inte ens för det fall att rättslig rådighet på något sätt tillskapas, åberopa denna som rättslig grund för varför Marifa kan hållas ansvariga för bortskaffandet av cistern och betongplatta, eftersom sådan skyldighet inte kan grundas enbart på att det inte föreligger rättsliga hinder mot utförande av åtgärderna. Det måste med andra ord föreligga ett positivt rättsligt stöd för sådan skyldighet. Länsstyrelsen har inte ens åberopat något sådant stöd.

Länsstyrelsens föreläggande är också oskäligt betungande mot Marifa. Inte ens för det fall att sanering under cistern och platta skulle visa sig erforderlig och att anläggningarna därför måste flyttas, är det nödvändigt att faktiskt borttransportera anläggningarna från fastigheten. Ur såväl teknisk synvinkel som från saneringssynpunkt kan cistern och betongrester med större fördel läggas åt sidan så att de egentliga saneringsåtgärderna möjliggörs. Det finns inga utrymmesmässiga eller andra tekniska problem att lösa frågan på detta sätt.

De aktuella åtgärderna skulle innebära en värdehöjande åtgärd på fastigheten. Värdeökningen tillkommer enbart den nuvarande fastighetsägaren, som således obehörigt berikas utan att ha utfört någon egen prestation. Länsstyrelsen borde rätteligen därför ha grundat ett föreläggande mot fastighetsägaren på bestämmelsen i 10 kap. 5 § MB. I vart fall skall detta förhållande, jämlikt 10 kap. 4 § MB och grunderna härför, innebära att Marifas ansvar jämkas till noll, dvs. att såväl utförar- som kostnadsansvar skall bäras av fastighetsägaren såsom anläggningarnas ägare. Länsstyrelsen har emellertid inte redovisat några sådana överväganden som grund för sitt ställningstagande. Länsstyrelsens beslut skall i vart fall således upphävas av detta skäl.

Föreläggandet bör av angivna skäl och på grund av att det sålunda står i strid mot 26 kap. 9 § MB och proportionalitetsprincipen upphävas.

Länsstyrelsen bestrider Marifas yrkande och anför i huvudsak följande.

Den rättsliga grunden för föreläggandet är 10 kap. 4 § miljöbalken. Om det för att efterbehandling skall kunna ske krävs att, som i det här aktuella fallet, en cistern som har läckt olja behöver tas bort för att möjliggöra sanering är detta ett led i efterbehandlingen. Det är således sammantaget fråga om en sådan efterbehandlingsåtgärd som avses i nämnda bestämmelse. Ansvarig för att utföra efterbehandlingsåtgärder på platsen är Marifa.

En stor del av efterbehandlingar av förorenade områden sker av nuvarande eller före detta verksamhetsutövare på fastigheter där fastighetsägaren är en annan än den som utför efterbehandlingsåtgärderna. Ett av syftena med lagstiftningen om förorenade områden i miljöbalken är också att ytterligare befästa principen om att det är förorenaren som skall betala för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa eller miljön. För att efterbehandling skall kunna ske även om fastighetsägaren i ett enskilt fall motsätter sig det finns dessutom bestämmelser i 28 kap. 5 § miljöbalken, enligt vilken länsstyrelsen kan besluta om tillträde till en fastighet för efterbehandling. I det här aktuella ärendet krävs inte sådana åtgärder, då fastighetsägaren inte motsätter sig vare sig tillträde eller att cisternen och bottenplattan vid behov demonteras och borttransporteras.

Länsstyrelsen har underrättat Marifa om att fastighetsägaren inte motsätter sig att bolaget lämnas tillträde för att utföra efterbehandlingsåtgärder och vid behov monterar ner och borttransporterar cisternen och den underliggande betongplattan. Tjänsteanteckning har skickats till Marifa för kännedom. Det finns inget krav i förvaltningslagen på att själva handlingen skall skickas till parten. I Nya förvaltningslagen med kommentarer av Hellners m.fl. sägs att "Själva det praktiska tillvägagångssättet för att ge en part kännedom om innehållet i utredningsmaterialet kan naturligtvis växla allt efter materialets art."

Enligt Kommentaren till miljöbalken av Bengtsson m.fl. finns det ingen bestämmelse i miljöbalken som reglerar förfarandet vid krav på ersättning gentemot fastighetsägare

enligt 10 kap. 5 § miljöbalken. Tillsynsmyndigheten bör i de fall då staten betalat ut bidrag för efterbehandling kunna väcka talan vid den miljödomstol inom vars domsomsråde fastigheten är belägen. Motsvarande bör enligt kommentaren gälla vid talan av en skild som svarat för kostnaden för efterbehandling och som vill få del av fastighetens värdeökning.

Det finns ingen rättslig grund för en tillsynsmyndighet att vända sig till annan än den som bedömts vara ansvarig enligt miljöbalken av den anledningen att saneringen kan medföra en eventuell värdeökning av fastigheten. Den eventuella värdeökningen medför inte heller att ansvaret bör jämkas. För det fall Marifa anser att fastighetsägaren bör svara för kostnader som motsvaras av en eventuell värdeökning av fastigheten får Marifa vända sig mot fastighetsägaren i en separat process.

Åtgärderna är miljömässigt motiverade. Det är viktigt att en sanering av det oljeförorenade området sker snarast. Området ligger nära Saxån och förorening misstänks sprida sig till ån. Åtgärderna är också tekniskt motiverade eftersom det är en förutsättning för att hela föroreningen skall kunna tas bort, för det fall att den spridit sig under cisternen. Föreläggandet är formulerat så att för det fall det är möjligt att sanera området utan att ta bort cisternen, krävs inte nedmontering och borttransport. Det kan inte heller anses vara oskäligt ekonomiskt betungande för Marifa att utföra saneringen på det sätt som förelagts. Åtgärderna bedöms medföra två till fyra dagars arbete.

Marieholms Yllefabriks AB har yttrat sig över det som har tillförts målet.

DOMSKÄL

Miljödomstolen kan i detta mål endast pröva det som omfattas av det överklagade beslutet, dvs. frågan om Marieholms Yllefabriks AB är ansvarigt för att montera ned och transportera bort cisternen och betongplattan. Frågor som rör eventuella ersättningsanspråk gentemot fastighetsägaren kan således inte prövas eller tas hänsyn till vid bedömningen av om länsstyrelsens föreläggande skall upphävas i den överklagade delen.

Det har inte kommit fram att det i samband med länsstyrelsens handläggning har förekommit sådana formella fel som utgör skäl för att upphäva det överklagade beslutet.

I målet tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

En verksamhetsutövares eller fastighetsägares ansvar för efterbehandling av förorenad mark får anses omfatta även sådana åtgärder som är nödvändiga för att göra den förorenade marken tillgänglig för själva saneringen.

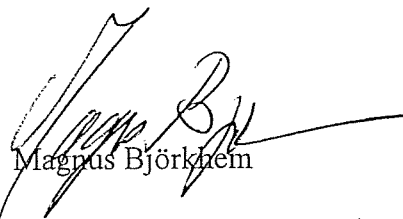
I det aktuella fallet är det ostridigt att Marieholms Yllefabriks AB är ansvarigt för saneringen av marken kring och under cisternen och betongplattan. Bolaget är därför även ansvarigt för att montera ned och ta bort cisternen och betongplattan, i den utsträckning detta behövs för att kunna genomföra nödvändiga saneringsåtgärder beträffande marken under dessa anläggningar. Det har inte kommit fram några omständigheter som innebär att det kan anses oskäligt att kräva detta av bolaget. Av handlingarna i målet framgår att den nuvarande fastighetsägaren har medgett tillträde för bolaget att vidta dessa åtgärder. Det har inte visats att borttransportering av cisternen och betongplattan kan anses omfattas av efterbehandlingsansvaret. Länsstyrelsens föreläggande skall därför ändras i enlighet med det som framgår av domslutet.

Tidpunkten för när saneringen, enligt länsstyrelsens föreläggande, senast skulle vara färdig har passerats. Den skall därför flyttas fram i enlighet med det som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2

Överklagande senast den 12 mars 2007.

Anders Bengtsson

Magnus Björkhem

I avgörandet har deltagit rådmannen Anders Bengtsson, ordförande, och miljörådet Magnus Björkhem. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Engell.

2006-09-13

575-16989-05

1285-104

Delg kvitto

Vår referens
Miljöavdelningen
Maria Mohlin
040/044-25 25 78

Marieholms Yllefabrik AB
F.T.
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Miljödomstolen

Ink. 2006 -10- 12

Akt. M 2689, 06
Aktbil. 2 rot. 8

Föreläggande om sanering av förorenat område på fastigheten Sibbarp 4:111 i Eslövs kommun

Länsstyrelsen förelägger Marieholms Yllefabriks AB (orgnr. 556018-3914), nedan kallat bolaget, med stöd av 26 kap 9 § samt 2 kap 8 § miljöbalken och 10 kap 1, 2 och 4 §§ miljöbalken att

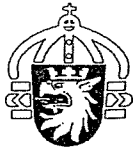
- Om det vid sanering av oljeförorenad jord vid platsen för påfyllning av oljecisternen på fastigheten Sibbarp 4:111 i Eslövs kommun visar sig att föroreningshalter över Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) enligt rapport 4638 finns under cisternen skall bolaget montera ned och transportera bort cisternen och den underliggande betongplattan, alternativt på annat vis sanera under cisternen, så att sanering av hela det förorenade området kan ske ner till MKM.
- I övrigt skall saneringen ske i enlighet med den anmälan om sanering som inkom till Länsstyrelsen den 7 juli 2006. Saneringen skall vara färdig senast den 1 december 2006.

Länsstyrelsen förelägger bolaget med stöd av 26 kap 21 § miljöbalken att

- Senast en vecka innan saneringen påbörjas till Länsstyrelsen meddela vilket datum detta skall ske.
- Senast en månad efter avslutade efterbehandlingsåtgärder lämna i en slutrapport med redovisning av utförda åtgärder till Länsstyrelsen.

Redogörelse för ärendet

Bolaget har tidigare bedrivit verksamhet på fastigheterna Sibbarp 4:6, 4:36 och 4:111 i Eslövs kommun. Verksamheten, som av bolaget bedrivits på samma plats sedan 1898, upphörde under 2002. Bolaget har bedrivit textilproduktion dvs

spinning, väveri, beredning och färgning. Fastigheterna såldes till ett annat bolag under 2003. Bolaget är i likvidation sedan den 15 mars 2005.

Den 10 juni 2004 redovisade bolaget en översiktlig undersökning av eventuell markförorening på det gamla fabriksområdet. I undersökningen gavs följande rekommendationer:

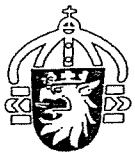
Området vid påfyllningen av oljecisternen (M3) är påverkat av olja. Undersökningarna visar även att ämnen från oljan sprids i grundvattnet, vilket har ett nära samband med åns vatten. Det rekommenderas att en första sanering påbörjas i omedelbar anslutning till området runt påfyllningsstället. Sådan sanering bör utföras vid lågvatten, och bedöms även då ha vissa risker för ras och sättningar vid variationer i vattenståndet. Vidare omfattning och avgränsning avgöres på plats under arbetets gång.

Enligt uppgift från bolaget var oljetanken tömd och rengjord och ledningarna som gick i luften kapade (uppgifter från bolaget vid besök den 16 december 2002) innan bolaget sålde fastigheten. Skadan, föroreningen i mark och grundvatten, kan alltså inte ha (genom läckage från oljecisternen) tillkommit efter den 1 oktober 2003 då fastigheten såldes av bolaget.

Länstyrelsen beslutade den 8 november 2004 att bolaget skulle sanera det område inom fabriksområdet där påfyllning av oljecisternen skett. Bolaget skulle i god tid innan saneringen påbörjades lämna in en anmälan enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd till Länstyrelsen.

Beslutet överklagades till miljödomstolen i Växjö som i dom den 28 april 2005 upphävde det överklagade beslutet och återförvisade ärendet till Länstyrelsen för fortsatt handläggning. Av domskälen framgår att bolaget är rätt adressat för föreläggandet och att domstolen ansåg det befogat att ingripa mot bolaget för att få till stånd en sanering. Däremot ansågs inte formuleringen av föreläggandet vara tillräckligt preciserat.

Den 22 november 2005 förelade Länstyrelsen bolaget att genomföra kompletterande markundersökningar och att montera ned och transportera bort oljecisternen.

Den 28 november 2005 upphävde Länsstyrelsen föreläggandet då det inte bedömdes vara kommunicerat i tillräcklig omfattning. Samma dag underrättades bolaget om att Länsstyrelsen övervägde att förelägga bolaget att utföra markundersökningar.

Yttrande från bolaget inkom till Länsstyrelsen den 15 december 2005.

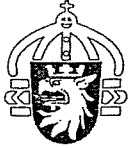
Efter diskussioner framkom att fastighetsägaren, Industrihotellet i Marieholm AB, förklarade sig villig att ta bort cisternen och bolaget åtog sig att då sanera det aktuella området. Länsstyrelsen meddelade därför den 1 februari 2006 att Länsstyrelsen i dåläget inte avsåg att utfärda något föreläggande om sanering då frågan verkade lösa sig på frivillig väg.

Enligt uppgifter från fastighetsägarens ombud till Länsstyrelsen den 18 april 2006 är fastighetsägaren inte längre villig att ta bort cisternen.

Den 26 april 2006 underrättade Länsstyrelsen bolaget om ett eventuellt föreläggande om undersökningar på fastigheten. Syftet med undersökningarna var att fastställa föroreningens omfattning och utbredningsområde för att kunna precisera ett eventuellt kommande föreläggande om sanering.

En anmälan om lokal sanering av oljeförorenad jord vid platsen för påfyllning till cisternen inkom till Länsstyrelsen den 7 juli 2006. I anmälan uppgav bolaget att då cisternen och underliggande betongplatta ägs av nuvarande fastighetsägare avser bolaget inte att ta bort cisternen och /eller betongplattan samt tillhörande installationer.

Bolaget avser enligt anmälan att i samband med bortschaktningen av den oljeförorenade jorden kontrollera underliggande jord både okulärt och genom fältnätningar. Om den översta jorden är genomsläpplig utförs grävningar ner till täta jordarter (lera) alternativt till grundvattenytan för att säkerställa att ingen vertikal föroreningstransport skett. Jordprov lämnas in för laboratorieanalys för verifiering av de noteringar som görs i fält. Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) bedöms som tillämpliga för bedömning av massorna.

Den 13 juli 2006 begärde Länsstyrelsen kompletterande uppgifter i form av en redogörelse för hur bolaget avsåg att omhänderta oljeförorening som eventuellt kan ha spridits in under cisternen.

Kompletterande uppgifter inkom till Länsstyrelsen den 20 juli 2006.

Den 8 september 2006 inkom uppgifter från Industrihotellet i Marieholm AB där bolaget medges tillträde till fastigheten.

Yttranden

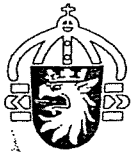
Bolaget har getts möjlighet att yttra sig och har i ett yttrande som inkom till Länsstyrelsen den 15 december 2005 lämnat följande synpunkter.

Bolaget framför kritik mot Länsstyrelsens agerande och handläggning av ärendet.

Vid möte mellan bolagets ombud och Länsstyrelsen konstaterades att den äldre oljecistern som står kvar oanvänd på fastigheten kunde utgöra ett fysiskt hinder för att bortskaffa eller på annat sätt sanera den förorening som påträffats i en av mätpunkterna inom fastigheterna, i vart fall om oljeföroreningen från marken under cisternens påfyllningsrör skulle visa sig ha spridit sig in under cisternens betongplatta. Bolaget äger inte längre fastigheten och saknar således varje rådighet över denna och dess tillbehör. Cisternen i sig får under alla omständigheter anses utgöra ett s.k. förvaringsfall som således bolaget inte har något rättsligt grundat ansvar för.

Bolaget anför att bolaget aldrig någonsin har nekat att utföra de efterbehandlingsåtgärder som är påkallade för att sanera marken i anslutning till oljecisternen. Däremot är oljecisternen i sig ett rättsligt och praktiskt problem som måste hanteras vid genomförandet. Det är bolagets rättsliga uppfattning att något ansvar för cisternen inte kan åläggas bolaget, inte ens för det fall att man på något sätt skulle kunna bortse från rådighetsfrågorna, utan att detta ansvar åvilar fastighetsägaren.

Då bolaget således hela tiden varit och alltjämt är beredd att påta sig ansvaret för faktiska och direkta efterbehandlingsåtgärder, bestående i att förorenade jordmassor i anslutning till cisternen bortskaffas och att återfyllning sker med rena

massor, saknas det enligt bolagets uppfattning över huvud taget anledning att utföra några ytterligare undersökningar av området. Länsstyrelsens förelägganden och nu aviserade intentioner att meddela ytterligare ett föreläggande utgör således inte bara sakligt omotiverade och opropotionerligt betungande åtgärder utan har de facto redan försenat efterbehandlingsarbetena med åtskilliga månader och riskerar nu att leda till ytterligare förseningar. Förseningarna och det arbete som krävs för att tillvarata bolagets rätt innebär också ökade kostnader för bolaget som inte hade uppkommit om länsstyrelsen handlagt ärendet korrekt.

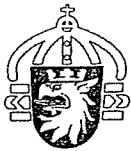
I kompletteringar som inkom den 19 juli 2006 framför bolaget att för det fall att petroleumföroreningen har spridit sig in under betongplattan kommer föroreningen under cisternen att grävas bort så långt som det är tekniskt möjligt utan att stabiliteten äventyras och avgränsning sker ner till NV:s riktvärden för MKM. Cisternen, plattan och tillhörande installationer ägs av fastighetsägaren och inte av Marifa. Som tidigare meddelats föreligger således inte något ansvar för Marifa i den delen. Om det skulle visa sig att föroreningen faktiskt spridit sig längre in under bottenplattan och inte fastighetsägaren bortskaffar betongplattan och cisternen, saknar Marifa faktiska möjligheter att vidta längre gående åtgärder. Det ankommer i sådant fall på länsstyrelsen att förelägga eller på annat sätt förmå fastighetsägaren att vidta erforderliga rivningsåtgärder.

Fastighetsägaren har enligt uppgifter till Länsstyrelsen den 8 september 2006 inga invändningar mot att bolaget får tillträde till fastigheten för sanera det oljeförorenade området och vid behov montera ned och borttransportera cisternen samt underliggande betongplatta. Detta har också bolaget fått kännedom om.

Skäl för Länsstyrelsens beslut

Enligt 8 § lagen om införande av miljöbalken skall bestämmelserna i 2 kap 8 § och 10 kap 2 § miljöbalken tillämpas i fråga om miljöfarlig verksamhet vars faktiska drift har pågått efter den 30 juni 1969, om verkningarna av verksamheten fortfarande pågår vid tiden för miljöbalkens ikraftträdande enligt 1 § och om det föreligger behov av att avhjälpa skador och olägenheter som orsakats av verksamheten.

Miljöbalken trädde ikraft den 1 januari 1999. Den miljöfarliga verksamheten på fastigheten har pågått efter den 30 juni 1969 och då verkningarna av denna pågick

vid balkens ikraftträdande samt då behov av att avhjälpa uppkomna skador och olägenheter föreligger är miljöbalkens regler tillämpliga i ärendet.

Alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar enligt 2 kap 8 § miljöbalken till dess skadan eller olägenheten upphört för att denna avhjälps i den omfattning som kan anses skäligt enligt 10 kap miljöbalken.

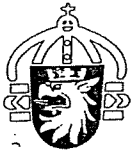
Enligt 10 kap 1 § miljöbalken skall 10 kap tillämpas på mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Av 10 kap 2 § miljöbalken framgår att den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet som har bidragit till en förorening är ansvarig för efterbehandling av sådana områden, byggnader eller anläggningar som avges i 1 §.

Efterbehandlingsansvaret innebär att den ansvarige i skälig omfattning skall utföra eller bekosta de efterbehandlingsåtgärder som på grund av föroreningar behövs för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa eller miljön. Detta följer av 10 kap 4 § miljöbalken.

I 26 kap 9 § miljöbalken stadgas bl.a. att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken skall efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

I 26 kap 21 § miljöbalken stadgas bl a att tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Länsstyrelsen anser att 10 kap miljöbalken (1998:808) är tillämpligt i det aktuella fallet. Förorening har konstaterats genom provtagning av mark och grundvatten inom området, i huvudsak i anslutning till oljecisternen. Riktvärdena enligt Naturvårdsverkets rapport 4889 för mindre känslig markanvändning (MKM) överskrids för alifater <C16-C35. Undersökningarna visar även att undersökta

organiska föroreningar, särskilt opolära alifatiska kolväten och kresol, sprids i grundvattnet.

Länsstyrelsen bedömer att föroreningen härrör från den hantering av eldningsolja som förekommit under bolagets verksamhetstid. Verksamheten pågick fram till 2002. Bolaget är således rätt adressat för kraven.

Bolaget har klart uttalat att bolaget inte avser att ta bort cisternen och underliggande betongplatta, även om det behövs för att kunna sanera hela det förorenade området. Länsstyrelsen anser att det är troligt att föroreningen spridit sig under cisternen. Påfyllningsstället ligger mycket nära cisternens sida. Då bolaget endast provtagit en punkt är det inte möjligt att avgränsa föroreningen i förväg. Bolaget kommer enligt anmälan att avgränsa det förorenade området under tiden som saneringen pågår. Detta är enligt Länsstyrelsens uppfattning möjligt att göra då det i detta fall rör sig om en oljeförorening.

Bolaget har hävdats att cisternen utgör ett s k förvaringsfall. Förvaringsfall har enligt praxis bedömts vara pågående miljöfarlig verksamhet i form av förvaring, t ex avfallsdeponier och förvaring av kemikalier och farligt avfall i tunnor eller andra behållare. Länsstyrelsen anser inte att cisternen utgör ett s k förvaringsfall då den är tömd och rengjord och därmed inte längre kan anses utgöra pågående miljöfarlig verksamhet i form av förvaring.

Det är Länsstyrelsens uppfattning att borttagandet av cisternen och betongplattan, om det skulle visa sig behövas, bör ses som ett led i efterbehandlingen. Det är en förutsättning för att oljeföroreningen skall kunna avlägsnas i sin helhet. Länsstyrelsen anser att det är orimligt att förelägga fastighetsägaren, som inte har något efterbehandlingsansvar enligt 10 kap miljöbalken, att riva cisternen och ta bort plattan då detta ses som en del av saneringsarbetet. Fastighetsägaren har lämnat tillträde för bolaget att utföra efterbehandlingen, inklusive att ta bort cisternen och betongplattan om det skulle behövas. Bolaget har därmed faktisk möjlighet att vidta åtgärderna.

Det kan också vara möjligt att sanera under cisternen utan att den monteras ned, med hjälp av t ex pålning. Det står bolaget fritt att välja det sätt som bolaget finner lämpligast för att utföra efterbehandling av hela området.

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att det finns skäl för att förelägga bolaget att, om det vid saneringen av det oljeförorenade området visar sig att föroreningen även spridit sig in under cisternen, montera ned och transportera bort cisternen och den underliggande betongplattan eller på annat vis sanera under cisternen.

Detta beslut kan överklagas hos Växjö tingsrätt, miljödomstolen, se nedan.

Kaj Magnusson

Maria Mohlin

Kopia till:

Marieholms Yllefabrik AB, R.S., Advokatfirman Vinge KB, Box 11025, 404 21 Göteborg.

Industrihotellet i Marieholm AB, advokat M.O., Lindskog Malmström Advokatbyrå, Östermalmsgatan 87 E, Box 277 07, 115 91 Stockholm

Miljö och Samhällsbyggnad, Eslövs kommun, 241 80 Eslöv

Miljöavdelningen (KM, JK, MM)

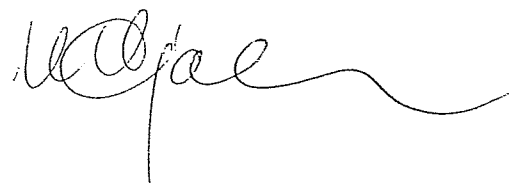
Akten

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall ni skriva till Växjö tingsrätt, Miljödomstolen. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet skall ändras. Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning, så bör ni skicka med detta. Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Behöver ni veta mer om hur ni skall överklaga kan ni kontakta Länsstyrelsen tel. 040 - 25 20 00 (växeln).

Bestyrkes

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni är missnöjd med domen kan Ni överklaga den till Miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Detta gör Ni genom att skriva ett överklagande som Ni skickar till Miljödomstolen. Vad överklagandet skall innehålla framgår under ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL nedan.

Överklagandet måste ha inkommit till Miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Senaste dag för överklagande finns angiven i slutet av domen.

Anslutningsöverklagande

Om Er motpart har överklagat domen kan också Ni överklaga den till Miljööverdomstolen, även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut (s k anslutningsöverklagande). Ni skall också i detta fall skicka ett överklagande till Miljödomstolen.

Anslutningsöverklagande måste ha kommit in till Miljödomstolen inom **en vecka** från den senaste dag för överklagande som finns angiven på sista sidan i domen.

Om ett överklagande förfaller eller återkallas kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL

I överklagandet skall anges

1. att det riktar sig till Miljööverdomstolen
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadress, yrke, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klaganden respektive motpart,
3. den överklagade domen med angivande av Miljödomstolens namn samt dag för domen,
4. den ändring som yrkas i Miljödomstolens dom,
5. grunderna (skälen) för överklagandet, samt
6. de bevis som åberopas.

OBSERVERA

1. Överklagandet skall alltså vara riktat till Miljööverdomstolen men lämnas eller skickas till Miljödomstolen.
2. Till överklagandet skall bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte part bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på partens bekostnad.

Ytterligare upplysningar lämnas av Miljödomstolen.

Anvisning för överklagande - dom enligt miljöbalken (ansökningsmål)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 VÄXJÖ	Kungsgatan 8	0470 - 868 00	0470 - 868 40	Måndag - fredag 09.00 - 12.00 13.00 - 15.00